

48101203 : สาขาวิชาโบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์

คำสำคัญ : เครื่องประดับ/ระนอง/แหล่งโบราณคดีภูเขาทอง

นฤมล กางเกตุ : เครื่องประดับที่พบในแหล่งโบราณคดีภูเขาทองและบริเวณใกล้เคียง
ในจังหวัดระนอง. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.มยุรี วีระประเสริฐ และ อ. ร.อ. บุญยฤทธิ์
นายสุวรรณ. 140 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อศึกษารูปแบบ ที่มา แหล่งผลิตเครื่องประดับ
โบราณและบทบาทความสำคัญแหล่งโบราณคดีภูเขาทองและแหล่งโบราณคดีในบริเวณใกล้เคียง
รวมทั้งการศึกษาการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มแหล่งโบราณคดีภูเขาทอง กับแหล่งโบราณคดี
ใกล้เคียงและแหล่งโบราณคดีต่างถิ่นโพ้นทะเล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้มาจากหลักฐานโบราณคดี
ประเภทเครื่องประดับต่างๆ ที่พบจากการสำรวจและการขุดค้นแหล่งโบราณคดีในจังหวัดระนอง

ผลการศึกษาพบหลักฐานเครื่องประดับโบราณที่มีหลากหลายชนิด สามารถแบ่ง
ประเภทของเครื่องประดับออกได้เป็น 5 ประเภท คือ กำไล ตุ้มหู หัวแหวน จี้หย้อย และลูกปัด ที่ทำ
จากวัสดุหินต่างชนิดกัน เช่น หิน แก้ว และทองคำ เครื่องประดับที่พบส่วนมากมีที่มาจากอินเดีย
เช่น เมืองอริกเมดู ซึ่งเป็นแหล่งผลิตลูกปัดที่สำคัญในช่วงพุทธศตวรรษที่ 5-9 นอกจากนี้ยังมีที่มาจาก
เวียดนาม ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 6-11 และเปอร์เซีย ช่วงพุทธศตวรรษที่ 10

ส่วนการศึกษารูปแบบบทบาทความสำคัญของกลุ่มแหล่งโบราณคดีภูเขาทอง จังหวัดระนอง
พบว่าเป็นกลุ่มเมืองท่าการค้าที่สำคัญแห่งหนึ่ง โดยมีศูนย์กลางอยู่ที่แหล่งโบราณคดีภูเขาทอง
ราวพุทธศตวรรษที่ 5-9 ที่มีความสัมพันธ์ทางการค้ากับเมืองท่าต่างๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
อินเดีย และตะวันออกกลาง ต่อมาในช่วงพุทธศตวรรษที่ 13-14 พบว่ามีการติดต่อทางการค้ากับ
พ่อค้านักเดินทางชาวเปอร์เซียด้วย นอกจากนี้เป็นกลุ่มเมืองท่าที่สำคัญในสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์
ยังพบว่าการผลิตเครื่องประดับ โดยเฉพาะการผลิตลูกปัดหินและแก้ว ซึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะมี
อายุร่วมสมัยกับแหล่งโบราณคดีควนลูกปัด จังหวัดกระบี่ และแหล่งโบราณคดีเขาสามแก้ว จังหวัด
ชุมพร ซึ่งเป็นเมืองท่าและแหล่งผลิตลูกปัดที่สำคัญในสมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ของภาคใต้ใน
ประเทศไทย

ภาควิชาโบราณคดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1. 2.

48101203 : MAJOR : HISTORICAL ARCHAEOLOGY

KEY WORD : ORNAMENT/PHO KAO THONG /RANONG

NARUMOL KANGKED : THE ORNAMENT DISCOVERED AT PHU KAO THONG
ARCHAEOLOGICAL SITES AND VICINITIES IN RANONG PROVINCE. THESIS ADVISORS :
ASST.PROF. MAYUREE VEERAPRASERT AND BOONYARIT CHAISUWAN. 140 pp.

The research studies the Ornament discovered at Phu Khao Thong Archaeological sites and vicinities in Ranong, Province. It intends to study the typology of the Ornament produced site and Phu Kao Thong's. Role as well as other site such as vicinities and neighboring countries. from archaeological evidence found in the area of Ranong Province.

Result of the research indicates that there are traces which can classify of the ornament into 5 type ; bracelets, earring, intaglios, pendant and beads. The raw material to be different such as stone glass and gold. The ornament that meet majority has the source from Arikamedu at India is the beadmaking site (1st - 3rd century A.D.) from Vietnam (2nd – 6th century A.D.) and the Persia (5th century A.D.)

Regarding the role of these ancient communities, it is likely the port which the centre of the communities at Phu Kao Thong (1st - 3rd century A.D.) The commercial relation with all port in the South-east Asia , India and Middle East. Moreover, the connection in Persia (7th - 8th century A.D.) and the significant finds the convinced archaeologists that Phu Kao Thong was the beadmaking site with seemed to Khuan Luk Pat at Khlong Thom, Krabi Province and Khao Sam Kaeo at Chum Pon, Province had taken more important role in many aspects such as port and beadmaking site in southern region of Thailand.

Department of Archaeology

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2009

Student's signature.....

Thesis Advisors' signature 1. 2.